

Naturbeskyttelse
J.nr. 2025 - 5126
Ref. haph
Den 11. marts 2025

Afslag til genetablering af vej inden for strandbeskyttelseslinjen

Ansøgning

Der er den 3. juni 2024 søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til genetablering af delvist bortskyllet vej inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr.nr. 2a og 10a Hettetved By, Lindelse, Kågårdsvej 3, 5900 Rudkøbing, Langeland Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver afslag efter naturbeskyttelseslovens § 65 b, stk. 1, jf. § 15, til det ansøgte.

Lovgrundlaget for afgørelsen fremgår af bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

Klagevejledning fremgår af bilag 2.

Redegørelse for sagen

Ejer og ansøger, Danmarks Naturfond, har ansøgt Langeland Kommune om tilladelse til at ændre vejstatus for Påøvej/Kågårdsvej, så vejen nedlægges for motorkøretøjer, men bibeholdes for cyklende og gående. Langeland Kommune meddelte den. 17. maj 2024 afslag på ansøgningen og pålagde ejer at genetablere vejen. På den baggrund er der ansøgt om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen til retablering af vejen.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

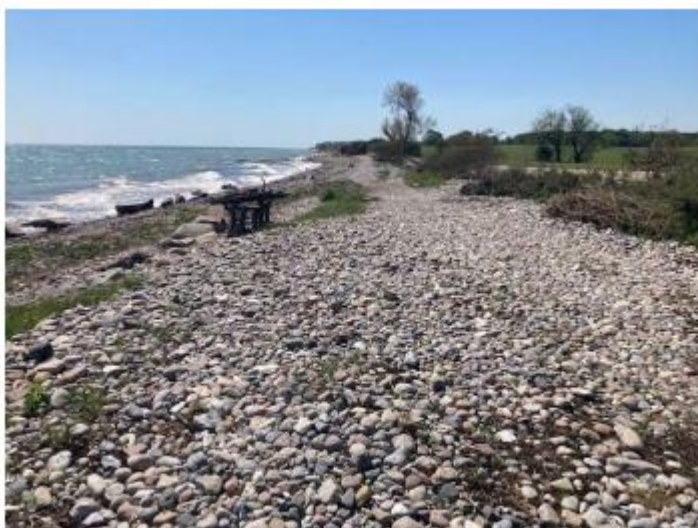
Fig. 1. Ortofoto 2024. Det orangeprykkede område markerer det strandbeskyttede areal. De hvide streger markerer de vejledende matrikelskel. Den delvist borteroderede vej ligger helt ude i strandkanten.

Ansøger oplyser:

”Langelands Kommune har påbudt Danmarks Naturfond at genopbygge og vedligeholde den del af Kågårdsvej der løber langs kysten mod Langelandsbæltet på Danmarks Naturfonds ejendom (...). Strækningen er en private fællesvej og derfor er udgifterne til almindeligt vedligehold grundejerens ansvar jf. privatvejsloven. Danmarks Naturfond ønsker derfor mod sin vilje at søge om dispensation for strandbeskyttelsezonen for at efterkomme kommunalbestyrelses ønske om genopbygning af vejen i oprindeligt trace og kote (...). Vejen placering gør den udsat for væsentlig erodering. Kystens naturlige miljø påvirker strækningen voldsomt og i forbindelse med stormen d. 20 – 21 oktober 2023 blev store dele af vejstrækningen bortskyllet og andre dele af strækningen udsat for tiltagende erodering. En samlet strækning på omkring 400 meter. Se kort nedenfor.”

Foto viser strækningen samt placering for foto A & B

Vejens oprindelige trace og forløb taget fra position A med retning syd.

Foto fra position A og viser påvirkningen ved østlig vindretning.

Foto af klint og vejstrækning fra position B mod syd.

I forbindelse med Langeland Kommunes afslag til nedlæggelse af vejen som privat fællesvej er sagen behandlet i kommunalbestyrelsen den 2. april 2024, hvor det bl.a. fremgår af sagsfremstillingen:

"Færdsel med køretøj helt ned til stranden vil fortsat være muligt, både via Kågårdsvej og Påøvej.(...)"

Langeland Kommune vil miste en af de få gennemkørende veje, hvor det er muligt at passere langs kysten i et køretøj, hvis færdselsmulighed for køretøjer på strækningen nedlægges.”

Med undtagelse af de første nordligste ca. 100 meter er vejstrækningen omfattet af Langeland Kommunes udpegning af bevaringsværdigt landskab, hvor det bl.a. fremgår:

”Påø, Påø Enge og Sylten har ligeledes fået det strategiske mål beskytte, fordi landskabskarakteren her er vurderet at gøre området til et oplevelsesrigt landskab, der kan være sårbar over for ændringer. Også her betyder beskyttelsen, at ændringer kun bør ske, hvis det medvirker til at bevare eller styrke landskabskarakteren.”

Arealet er omfattet af en fredning af Skovsgaard Gods fra 2006, der er en revision af en tidligere fredning fra 1973. Fredningens hovedformål er at bevare og forbedre de landskabelige, naturhistoriske og kulturhistoriske værdier samt naturbeskyttelse og naturgenopretning. Det følger af fredningens § 11 om bonusvirkning, at fredningens bestemmelser træder i stedet for tilladelser efter naturbeskyttelseslovens § 3 og §§ 15-19.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen vurderer Kystdirektoratet, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det nærmeste Natura 2000-område (nr. 127, Sydfynske Øhav) ligger ca. 4,2 km mod vest. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 111 og fuglebeskyttelsesområde nr. 71. I fuglebeskyttelsesområdet indgår Ramsarområde nr. 17.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

Idet der meddeles afslag på ansøgningen har Kystdirektoratet ikke foretaget en nærmere vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter vil kunne påvirke Natura 2000-området væsentligt.

Bilag IV-arter

Der er registreret springfrø på flere lokaliteter i en afstand af 300-900 meter fra et ansøgte og vandsalamander på én af lokaliteterne. Der er desuden registreret marsvin i farvandet ud for kysten.

Kystdirektoratet har i den konkrete sag, hvor der meddeles afslag, ikke foretaget en vurdering af, om det ansøgte kan medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Naturbeskyttelseslovens § 38, stk. 5 og 6 indeholder hjemmel til, at bl.a. § 15 om strandbeskyttelseslinjen ikke skal gælde i det omfang, forholdet er reguleret af fredningen. Af forarbejderne fremgår det, at ordningen alene muliggør, at en fredning indeholder en helt konkret beskrevet tilladelse eller dispensation og ikke en bredt formuleret fravigelse fra lovgivningen. Da fredningen hverken omfatter en konkret dispensation til veje generelt eller genetablering af den konkrete vejstrækning, vurderes det, at bonusvirkningen ikke finder anvendelse for den aktuelle ansøgning og der kræves således en særskilt afgørelse ang. strandbeskyttelseslinjen.

Stormflod kan forårsage ændringer af terrænet som følge af erosion eller opskyllet materiale i form af sand eller sten. Det forudsætter dispensation fra bestemmelserne om strandbeskyttelse at retablere arealerne. Den nye tilstand betragtes som en naturlig ændring af kysten på samme måde, som hvis den var sket over længere tid eller som følge af flere, mindre hændelser. At kysten har ændret sig som en konsekvens af stormfloden, kan derfor ikke i sig selv udgøre et særligt tilfælde, der kan begrunde en dispensation til at retablere terræn, der har ændret sig. Det udelukker dog ikke, at man i konkrete tilfælde kan vurdere, at der er tale om et særligt tilfælde, der kan begrunde en dispensation.

Kystdirektoratet finder ikke, at det ansøgte udgør et sådant særligt tilfælde, der kan begrunde en dispensation. Der er i vurderingen af genetablering af vejen lagt særlig vægt på:

- at der udelukkende er tale om en forbindelsesvej langs kysten uden yderligere infrastrukturel betydning.
- at færdsel med motorkøretøjer helt ned til stranden fortsat vil være mulig, både via Kågårdsvej mod nord og Påøvej mod syd.
- at ingen ejendommers adgangsforhold er afhængige af en genetablering af vejen.
- at en genetablering af vejen med sikringsanlæg mod fremtidig erosion vil have en negativ indvirkning på kystlandskabet og naturen i området.

Det har indgået i vurderingen, at vejen er en simpel grusvej uden øvrige forsyningsledninger.

Oplysningen om at der kun er få tilsvarende gennemgående veje langs kysten på Langeland kan ikke føre til en anden afgørelse.

Kystdirektoratet meddeler på denne baggrund afslag til den ansøgte genetablering af en vej.

Med venlig hilsen

Hans Peter Therkildsen
Landinspektør, Fuldmægtig | Kystzoneforvaltning
+45 24 76 91 94
haphth@kyst.dk

Bilagliste:

Bilag 1: Lovgrundlag

Bilag 2: Klagevejledning

Bilag 3: Udpenningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Langeland Kommune, post@langelandkommune.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Langeland, langeland@dn.dk
- Friluftsrådet centralt, fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Sydfyn, sydfyn@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Langeland, langeland@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Fynskredsen, fynskredsen@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
- Fredningsnævnet for Fyn, fyn@fredningsnaevn.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 127, Sydfynske Øhav

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 111		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit* (2130)	Søbred med småurter (3130)
	Kransnålalge-sø (3140)	Næringsrig sø (3150)
	Brunvandet sø (3160)	Vandløb (3260)
	Tørt kalksandsoverdrev* (6120)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Urtebræmme (6430)	Avneknippemose* (7210)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Skovbevokset tørvemose* (91D0)	Elle- og askeskov* (91E0)
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Klokkefrø (1188)	Stor vandsalamander (1166)

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 71		
Fugle:	Rørdrum (Y)	Knopsvane (T)
	Sangsvane (T)	Blisgås (T)
	Mørkbuget knortegås (T)	Troldand (T)
	Bjergand (T)	Edderfugl (T)
	Hvinand (T)	Toppet skallesluger (T)
	Havørn (TY)	Rørhøg (Y)
	Engsnarre (Y)	Plettet rørvagtel (Y)
	Blishøne (T)	Klyde (Y)
	Almindelig ryle (Y)	Brushane (Y)
	Sorthovedet måge (Y)	Dværgterne (Y)
	Splitterne (Y)	Fjordterne (Y)
	Havterne (Y)	Mosehornugle (Y)
	Rødrygget tomskade (Y)	

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))